

Wystąpienie nadinsp. Arkadiusza Pawelczyka I Zastępcy Komendanta Głównego Policji na seminarium „Przeciwdziałanie przemocy – praktyka w Polsce i w Europie” realizowanym w ramach unijnego projektu „Daphne III” na lata 2007-2013 pn. „Zapobieganie i zwalczanie przemocy wobec dzieci, młodzieży i kobiet oraz ochrona ofiar i grup ryzyka”

Warszawa, 20 listopada 2008r.

Szanowni Państwo,

Nasze dzisiejsze spotkanie dowodzi jak **ważną kwestią jest wymiana informacji, doświadczeń, zarówno na płaszczyźnie krajowej, jak również w wymiarze międzynarodowym** w zakresie rozwiązań profilaktycznych zmierzających do skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej, ale również wypracowania standardów systemowej, skutecznej i profesjonalnej pomocy osobom doświadczającym szeroko rozumianej przemocy.

Z przykrością stwierdzam, że mimo doskonalenia procedur prawnych, systematycznego intensyfikowania działań prewencyjnych, wielości kampanii edukacyjnych i innych działań realizowanych zarówno w wymiarze ogólnokrajowym, jak i lokalnym, **każdego dnia słyszymy informacje dowodzące, że przemoc jest stałym elementem życia codziennego wielu rodzin w naszym kraju.** Niepokojące są również statystyki policyjne, z których jednoznacznie wynika systematyczna tendencja wzrostowa omawianego zjawiska.

Działania podejmowane przez Policję związane są przede wszystkim z **obowiązkiem zapewnienia rodzinie poczucia bezpieczeństwa, z zapobieganiem dalszym aktom przemocy, a także ze zmniejszeniem lub całkowitym zlikwidowaniem poczucia bezkarności sprawcy.** Natomiast w następnej kolejności podejmowane są kroki mające na celu wsparcie ofiar żyjących w rodzinie dotkniętej przemocą, co realizowane jest we współpracy z innymi instytucjami państwowymi oraz organizacjami społecznymi.

Chcę podkreślić, iż **realizacja procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty” już od 10 lat** pozwala z jednej strony wypełniać tak sformułowane obowiązki stojące przed policjantami, z drugiej natomiast **umożliwia tworzenie warunków do budowania lokalnych systemów przeciwdziałania temu zjawisku.** W środowiskach lokalnych na terenie całego kraju funkcjonuje szerokie spektrum instytucji, organizacji, czy też stowarzyszeń zajmujących się między innymi diagnozowaniem tego problemu, czy też pracą na rzecz osób dotkniętych jego skutkami. To **dzięki współpracy Policji** z wyżej wymienionymi podmiotami, z każdym rokiem skuteczniej zapobiegamy przemocy, ale przede wszystkim

udzielamy wielopłaszczyznowej, profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.

Ponadto, mówiąc o dążeniu przez Policję do ograniczania zjawiska przemocy domowej nie sposób nie wspomnieć o **nowelizacji przepisów**, w tym związanych z realizacją procedury „Niebieskiej karty”. W lutym br. Komendant Główny Policji wydał swoje Zarządzenie nr 162 w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie karty”. Przepis ten szczegółowo określa zadania policjantów interweniujących wobec przemocy w rodzinie.

Szanowni Państwo,

Chciałbym podkreślić, że wszelkie działania Policji związane z zapobieganiem i zwalczaniem przemocy domowej opierają się na głębokiej świadomości i zrozumieniu, iż jesteśmy tylko **jedną z instytucji, od której zależy skuteczność świadczenia pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie**, w tym również doświadczającym wykorzystywania seksualnego czy przemocy seksualnej. Mając to przekonanie na uwadze Policja popiera rozwiązania prawne zmierzające do **budowania koalicji lokalnych – zespołów interdyscyplinarnych** na rzecz realizacji zadań w obszarze zapobiegania przemocy w rodzinie i pomocy jej ofiarom.

Jednocześnie chcę podkreślić, że **dostrzegamy potrzebę systematycznego doskonalenia umiejętności funkcjonariuszy**, w tym m.in. w zakresie reagowania w sytuacji zetknięcia się z przemocą, jak również **uwrażliwiania policjantów na konieczność podejmowania działań** mających chronić przed przemocą. Komendant Główny Policji wydał decyzję o powołaniu pod przewodnictwem swojego Pełnomocnika ds. Ochrony Praw Człowieka w Policji Zespołu, którego zadaniem była analiza aktualnie realizowanych w Policji szkoleń z zakresu tematyki przemocy w rodzinie. Ww. gremium opracowało **„Analizę realizowanych w Policji przedsięwzięć szkoleniowych w zakresie przemocy domowej”**, która stanowi podstawę prac zmierzających do wdrożenia od 2009r. w system policyjnego szkolnictwa przedmiotowego zagadnienia.

Niezależnie od tego na terenie działania wszystkich komend wojewódzkich Policji organizowane są każdego roku w ramach lokalnego doskonalenia zawodowego policjantów różnorodne szkolenia, konferencje i seminaria **dotyczące problematyki związanej z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.**

Szanowni Państwo,

W tym miejscu chciałbym podkreślić, że polska Policja w ramach współpracy z innymi instytucjami administracji rządowej **realizuje szereg systemowych działań na rzecz profilaktyki związanej z szeroko rozumianą przemocą**, które wpisują się zarówno

w rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „**Razem Bezpieczniej**”, **Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, jak również priorytety jakie przyjęte zostały na najbliższe lata dla polskiej Policji**. Założenia ww. programów, kierunków działania jasno wskazują na zadania, których systematyczna realizacja gwarantuje w najbliższych latach ograniczenie przestępczości, patologii i innych zjawisk społecznie uciążliwych, w tym **przemocy w rodzinie**.

Przedstawiciele Policji **dostrzegając wagę problemów** związanych z przestępstwami fizycznego lub psychicznego znęcania się nad najbliższym lub pozostającym w stosunku zależności, **uczestniczą w spotkaniach z przedstawicielami organizacji rządowych i pozarządowych**, w tym m.in. wchodzi w skład **grupy roboczej przy Zespole Monitorującym realizację Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Rady ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działającej przy Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**.

Szanowni Państwo,

Trudno wyobrazić sobie sprawne zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie, jak również proces pomocy osobom dotkniętym przemocą bez **systemowych działań informacyjno-edukacyjnych zarówno tych o zasięgu ogólnokrajowym, jak i lokalnym**. Policja w toku realizowanych zadań prewencyjnych wpisuje się w kampanie społeczne realizowane w przedmiotowym temacie przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, co nie zmienia faktu, że realizuje również samodzielnie lub w porozumieniu z instytucjami pozarządowymi kampanie zmierzające do zwiększenia społecznego zaangażowania w sprawy związane z przeciwdziałaniem przemocy, podnoszenia społecznej wrażliwości w odniesieniu do zjawiska przemocy w rodzinie, poszerzenia poziomu wiedzy na temat przemocy domowej oraz promowania wartości rodzinnych.

Przykładem takich działań są chociażby ostatnie inicjatywy tj. m.in. ogólnokrajowa kampania pn. „**Kocham. Nie Biję**” oraz uruchomienie „**Ogólnopolskiego telefonu zaufania dla dzieci 116 111**”. Ww. przedsięwzięcia realizowane są przy udziale Policji **w ramach porozumień o współpracy zawartych z fundacjami**, a ich cel zmierza przede wszystkim do ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie, w tym promowania wzorców życia rodzinnego opartych na wzajemnej pomocy, szacunku, partnerstwie, umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów bez przemocy, edukowania osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zacieśniania współpracy instytucji świadczących pomoc prawną, psychologiczną, socjalną dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenia skuteczności procedury „**Niebieskie Karty**”.

Bez wątpienia uzupełnieniem kampanii organizowanych centralnie są liczne **przedsięwzięcia informacyjno-edukacyjne o charakterze lokalnym**. W każdym województwie policjanci są **inicjatorami, twórcami lub współinicjatorami programów i działań**, ukierunkowanych na pomoc ofiarom przestępstw, także związanych ze stosowaniem przemocy w rodzinie. Np. w ramach kampanii społecznej „Stop Przemocy” w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Szczecinie opracowany został projekt w zakresie minimalizacji traumatycznych przeżyć dzieci w rodzinach uwikłanych w przemoc, a w ramach realizacji **Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2007 – 2013 Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie** wraz z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Krakowie współtworzyła projekt pn. „Pomoc społeczna, wymiar sprawiedliwości i organy ścigania wobec problemu przemocy w rodzinie – cykl porad merytorycznych”. Natomiast na terenie województwa mazowieckiego, ciekawym przykładem międzyinstytucjonalnej współpracy jest Płońsk, gdzie w ramach projektu pn. „Przeciw przemocy domowej” realizowane są działania skierowane do sprawców przemocy w rodzinie. Takich przykładów inicjatyw mógłbym przytoczyć jeszcze wiele.

Szanowni Państwo,

Chciałby również podkreślić, że policjanci w całym kraju **dyżurują w punktach konsultacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie**. W ramach działań profilaktycznych **współpracują ze szkołami i placówkami oświatowymi**, dotyczy to w szczególności policjantów zajmujących się problematyką nieletnich oraz dzielnicowych, którzy na spotkaniach z młodzieżą przekazują wiedzę z zakresu skutków stosowania przemocy w rodzinie bądź **przemocy rówieśniczej**. Ponadto na **policyjnych stronach internetowych wszystkich komend wojewódzkich** znajdują się informacje kierowane do osób zainteresowanych problematyką, dotyczące zjawiska przemocy, w tym m.in. mówiące o formach, rodzajach przemocy, prawach przysługujących osobom krzywdzonym oraz sposobach radzenia sobie z tym problemem. Zamieszczone są również **dane teleadresowe ogólnopolskich i lokalnych instytucji pomocowych**. Policjanci wspólnie z lokalnymi władzami bądź organizacjami współtworzą materiały edukacyjno – informacyjne w postaci plakatów, ulotek, broszurek, które dostarczają społeczeństwu wiedzy o zjawisku przemocy.

W celu ułatwienia ofiarom kontaktu z instytucjami zajmującymi się problemem przemocy, policjanci uczestniczą w tworzeniu wojewódzkich i lokalnych informatorów zawierających dane, gdzie pokrzywdzony lub sprawca może szukać pomocy. W miejscach widocznych dla interesantów umieszczane są **plakaty ogólnopolskich kampanii medialnych mających na celu uwrażliwienie społeczeństwa na problemy związane z tym zjawiskiem**.

Natomiast w ramach **współpracy z lokalnymi mediami policjanci biorą udział w nagrywaniu programów telewizyjnych i radiowych**, w których przekazują wiedzę na temat zagrożeń płynących z przemocy domowej oraz propagują zachowania sprzyjające pozytywnym relacjom w rodzinie.

Chciałbym podkreślić, że policjanci inicjują również działania w celu tworzenia lokalnych koalicji na rzecz przeciwdziałania temu zjawisku, a także **wspomagają tworzenie punktów konsultacyjnych**, uczestniczą we wspólnych szkoleniach z przedstawicielami instytucji zajmujących się pomaganiem ofiarom przemocy domowej. Efektem tej współpracy są między innymi utworzone w jednostkach specjalne **pokoje przesłuchań**. Ponadto osoby doświadczające przemocy mają możliwość informowania Policji za pomocą **numerów alarmowych**, a także **telefonów zaufania** obsługiwanych przez psychologów..

Szanowni Państwo,

Innym elementem, na który chcę zwrócić uwagę jest **wymiana dobrych praktyk z zakresu szeroko rozumianej problematyki przemocy w ramach współpracy komend Policji z zagranicznymi policyjnymi partnerami**. Na uwagę zasługują zrealizowane projekty ze środków UE, tj. . **Daphne II** („Przerwać zмовę milczenia. Policjant pierwszego kontaktu sprzymierzeńcem ofiar przestępstw czterech ścian” – przedsięwzięcie Komendy Stołecznej Policji realizowane z policyjnymi partnerami z Helsinek, Rygi, Wilna) i **Daphne III** („Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich”- projekt Komendy Stołecznej Policji realizowany we współpracy z policjantami z Niemiec, Norwegi, Litwy, Łotwy i Bułgarii, „Zaniedbywanie i krzywdzenie dzieci”- projekt Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie realizowany we współpracy LKA w Berlinie).

Szanowni Państwo,

Podsumowując swoje wystąpienie chcę podkreślić, iż jestem przekonany, że **realizacja przez Policję działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz inicjowanie i współrealizowanie wraz z lokalnymi instytucjami i organizacjami projektów i programów skierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz działania szkoleniowe podnoszące kompetencje służb**, przyczynią się w kolejnych latach do **usprawnienia interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania zjawisku przemocy**, a tym samym do ograniczenia tego zjawiska i towarzyszących mu innych zjawisk patologicznych.

Dziękuję Państwu za uwagę i życzę owocnych obrad seminaryjnych.

**Wręczenie wyróżnień laureatom ogólnopolskiego konkursu
„Policjant, który mi pomógł”
Warszawa, 20 listopada 2008r.
Hotel „Łazienkowski”**

Szanowni Państwo,

Korzystając z okoliczności, iż za chwilę zgodnie z programem będziemy uczestnikami uroczystego wyróżnienia laureatów konkursu „**Policjant, który mi pomógł**”, chcę przede wszystkim pogratulować zwycięzcom, ale również serdecznie podziękować w imieniu Kierownictwa polskiej Policji Pani Renacie Durdzie - kierownikowi Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia **za zainicjowanie oraz osobiste zaangażowanie w realizację konkursu.**

Jednocześnie serdecznie witam wśród nas **przedstawicieli Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach tj. Panią Beatę Andruczyk i nadkom. Jarosława Golubka, pomysłodawców, a jednocześnie realizatorów konkursu „Policjant, który mi pomógł” w środowisku lokalnym, tj. na terenie działania KMP w Suwałkach.**

Szanowni Państwo,

Konkurs „Policjant, który mi pomógł” został objęty patronatem Komendanta Głównego Policji m.in. z uwagi na fakt, iż wpisuje się w jeden z priorytetów przyjętych przez Kierownictwo polskiej Policji **podkreślający znaczenie społecznej oceny pracy funkcjonariuszy.** Idea przedsięwzięcia ma na celu promowanie postaw i umiejętności policjantów służących ochronie osób dotkniętych przemocą w rodzinie, **zgodnie ze społecznymi oczekiwaniami.**

Za chwilę wystąpi pięciu policjantów reprezentujących różne jednostki Policji na terenie kraju, tj. komendę wojewódzką Policji w: **Gdańsku, Wrocławiu, Bydgoszczy, Radomiu oraz Komendę Stołeczną Policji.** Funkcjonariusze Ci zostali wskazani przez obywateli rejonów, w których służą jako **wyróżniający się zaangażowaniem w działaniach na rzecz wdrażania w środowiskach lokalnych systemowych rozwiązań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a jednocześnie jako wyróżniający się wyjątkowymi umiejętnościami w pracy na rzecz pomocy ofiarom dotkniętym przemocą.**

Dużo mógłbym powiedzieć, bo znana mi są opinie o postawach zawodowych obecnych tu laureatów, ale w tym przypadku powiedzieli ludzie, ich podopieczni, interesanci:

- „...Dobrze, że spotkałam tę policjantkę na swojej drodze, ona rozumie i pomaga - nie z obowiązku pisanego na kartce, ale z całego serca. Każdemu życzę , aby w potrzebie spotkał taką osobę i taką pomoc...”
- „...Ten policjant dał mi chęci do życia i nadzieję na lepsze jutro...”
- „...To nie tylko policjant, to przewodnik, który pomoże otrzeć łzę, obudzić uśmiech na twarzy, rozsądnie doradzi, podtrzyma na duchu, zagrzeje do walki o godne życie...”
- „...To ona obudziła we mnie przekonanie, że warto żyć, że jutro też jest dzień, że świat jest piękny i warto o to piękno i godność zawalczyć!...”
- „...dom to nie tapety, nie meble, nie kąt z żyrandolem, obrazem. Dom jest tam, gdzie choćby pod gołym niebem są ludzie. Ona daje to poczucie, że kiedyś odnajdę swój bezpieczny dom...”

Jeszcze raz serdecznie Państwu gratuluję i dziękuję za pełną zaangażowania i poświęcenia służbę na rzecz przeciwdziałania przemocy i pomocy osobom pokrzywdzonym. Życzę dalszych sukcesów w pracy, wiele siły i determinacji, potrzebnej do inicjowania i konsekwentnego wprowadzania nowych rozwiązań na rzecz przeciwdziałania przemocy i ograniczania jej skutków.

Opracowano:

w Wydziale ds. Nietletnich, Patologii i Profilaktyki Biura Prewencji KGP